

Handlingsplan for å sikre alle elever sin rett til et trygt og godt skolemiljø.

Austrått skole 2019/ 2020

Revidert februar 2019

Innholdsfortegnelse:

1.0 Innledning	s.3
.....	
2.0 Kapittel 9a i opplæringsloven	s.3
.....	
3.0 Austrått skole sine mål for skolemiljøet	s.4
.....	
4.0 Det forebyggende systemet	s.4
.....	
4.1 Visjon, verdier og kollektive standarder	s.5
.....	
4.2 Elevens stemme	s.6
.....	
4.3 Arenaer for å drøfte mistanke	s.6
.....	
4.4 Nærvær	s.7
.....	
4.5 Medvirkning	s.7
.....	
4.6 Individuelle tiltak	s.7
.....	
5.0 Håndtering av mobbing og andre krenkelser (handlingsplanen)	s.8
.....	
5.1 Aktivitetsplikten	s.8
.....	
5.2 Håndtering av «enkle» mobbesaker	s.8
.....	
5.3 Håndtering av «kompliserte» mobbesaker	s.12
.....	
6.0 Oppsummering	s.14
.....	

1.0 Innledning

Austrått skole skal arbeide aktivt og systematisk for å sikre alle elever sin rett til et trygt og godt skolemiljø. Denne planen tar høyde for de innskjerpingene som er gjort i opplæringslovens kapittel 9a.

Hovedinnholdet i denne handlingsplanen er delt i to. En del handler om det forebyggende arbeidet, mens en del handler om konkrete handlinger som skal iverksettes når en sak (mobbing eller andre typer krenkelser) skal håndteres.

2.0 Kapittel 9a i opplæringsloven – noen sentrale paragrafer

§ 9 A-2. Retten til eit trygt og godt skolemiljø

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring.

§ 9 A-3. Nulltoleranse og systematisk arbeid

Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering.

Skolen skal arbeide kontinuerleg og systematisk for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane, slik at krava i eller i medhald av kapitlet blir oppfylte. Rektor har ansvaret for at dette blir gjort.

§ 9 A-4. Aktivitetsplikt for å sikre at elevar har eit trygt og godt psykososialt skolemiljø

Alle som arbeider på skolen, skal følgje med på om elevane har eit trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering dersom det er mogleg.

Alle som arbeider på skolen, skal varsle rektor dersom dei får mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø. Rektor skal varsle skoleeigaren i alvorlege tilfelle.

Ved mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, skal skolen snarast undersøkje saka.

Når ein elev seier at skolemiljøet ikkje er trygt og godt, skal skolen så langt det finst eigna tiltak sørgje for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det same gjeld når ei undersøking viser at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø.

Skolen skal sørge for at involverte elever blir høyrde. Kva som er best for elevane, skal vere eit grunnleggjande omsyn i skolen sitt arbeid.

Skolen skal lage ein skriftleg plan når det skal gjerast tiltak i ei sak. I planen skal det stå:

- a) kva problem tiltaka skal løyse
- b) kva tiltak skolen har planlagt
- c) når tiltaka skal gjennomførast
- d) kven som er ansvarleg for gjennomføringa av tiltaka
- e) når tiltaka skal evaluerast.

Skolen skal dokumentere kva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikta etter første til femte ledd.

§ 9 A-5. Skjerpa aktivitetsplikt dersom ein som arbeider på skolen, krenkjer ein elev

Dersom ein som arbeider på skolen, får mistanke om eller kjennskap til at ein annan som arbeider på skolen, utset ein elev for krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering, skal vedkommande straks varsle rektor. Rektor skal varsle skoleeigaren. Dersom det er ein i leiinga ved skolen som står bak krenkinga, skal skoleeigaren varslast direkte av den som fekk mistanke om eller kjennskap til krenkinga. Undersøking og tiltak etter § 9 A-4 tredje og fjerde ledd skal setjast i verk straks.

§ 9 A-8. Elevdeltaking i arbeidet med skolemiljøet

Elevane skal få ta del i planlegginga og gjennomføringa av arbeidet for eit trygt og godt skolemiljø.

Elevrådet kan oppnemne representantar til å vareta elevane sine interesser overfor skolen og styresmaktene i skolemiljø saker. Dersom det finst eit arbeidsmiljøutval eller liknande organ ved skolen, kan elevane møte med opp til to representantar når utvalet behandlar saker som gjeld skolemiljøet. Representantane skal bli kalla inn til møta med talerett og rett til å få meininga si protokollert. Dei skal ikkje vere til stades når utvalet behandlar saker som inneheld opplysningar som er omfatta av lovfesta teieplikt.

Representantane skal få den informasjonen dei treng, men ikkje opplysningar som er omfatta av lovfesta teieplikt. I den mon det trengst, har dei rett til opplæring for å skjømte oppgåvene og fritak frå undervisninga.

§ 9 A-9. Informasjonsplikt og rett til å uttale seg

Skolen skal informere elevane og foreldra om rettane i dette kapitlet. Skolane skal òg informere om aktivitetsplikta etter §§ 9 A-4 og 9 A-5 og om høvet til å melde saka til Fylkesmannen etter § 9 A-6.

Dersom skolen finn ut at noko ved skolemiljøet kan skade helsa til elevane, skal elevane og foreldra snarast mogleg varslast om det.

Samarbeidsutvalet, skoleutvalet, skolemiljøutvalet, elevrådet og foreldra skal haldast informerte om alt som er viktig for skolemiljøet, og så tidleg som mogleg takast med i arbeidet med skolemiljøtiltak. Dei har rett til innsyn i all dokumentasjon som gjeld det systematiske arbeidet for eit trygt og godt skolemiljø, og har rett til å uttale seg og komme med framlegg i alle saker som er viktige for skolemiljøet.

Link til opplæringslovas § 9a: https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61/KAPITTEL_11#KAPITTEL_11

3.0 Austrått skole sine mål for skolemiljøet

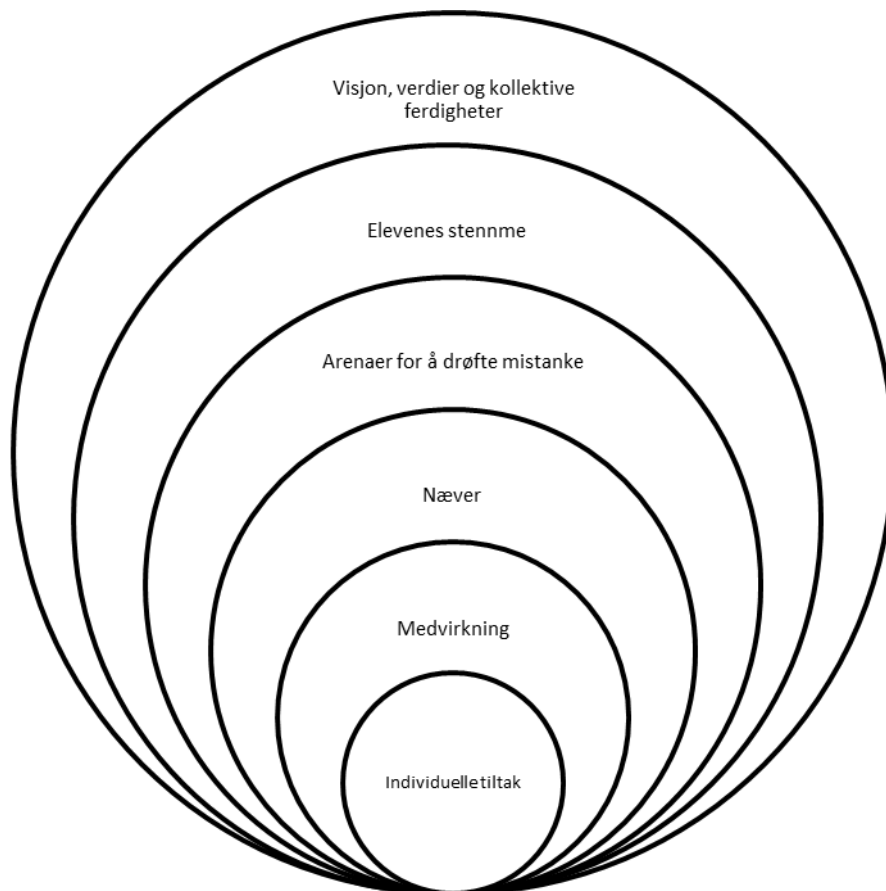
- Alle elever skal ha **et trygt og godt skolemiljø** som fremmer helse, trivsel og læring.
- Skolen skal **arbeide kontinuerlig og systematisk** for å fremme helsen, miljøet og tryggheten til elevane.
- Skolen skal **raskt gripe inn mot krenkelsar** som mobbing, vold, diskriminering og trakassering.

- Skolen skal **gi foresatte god informasjon** om hvilke rettigheter deres barn har i saker som handler om mobbing eller andre krenkelsler.

4.0 Det forebyggende systemet

Skolen har utarbeidet en handlingsplan for å sikre alle elever et godt skolemiljø. Planen skal være et nyttig redskap for skolens ansatte i det forebyggende arbeidet, og i arbeidet med å håndtere enkeltsaker når de oppstår. De systematiske tiltakene som gjøres varierer i frekvens, men formålet med alt som gjøres er å sikre et kontinuerlig og systematisk arbeid. Austrått skole skal kontinuerlig «sjekke ut» hvordan elevene på skolen har det i skolehverdagen.

Det forebyggende arbeidet blir definert inn i «*trygghetssirklene*». Modellen som er illustrert under viser hvordan skolen tenker og handler i det forebyggende arbeidet.

4.1 Visjon, verdier, og kollektive standarder

Austrått skole har tro på at et tydelig kollektiv er nødvendig for å få til et trygt skolemiljø. Alle, både elever, ansatte og foresatte, skal kjenne til visjonen, verdiene og de kollektive standardene. De overordnede bestemmelsene skal sikre at alle vet hva som forventes som aktør i miljøet i og rundt skolen.

Rutiner for å sikre en felles standard:

- «Rektors time» for alle ansatte i oppstarten av hvert skoleår. Fokus: Visjon, verdier, og de kollektive standarder.
- «Rektors time for alle elever minimum 1x pr halvår. Fokus: Visjon, verdier, og de kollektive standarder.
- Rektor gjennomgår visjon, verdier og de kollektive standardene med alle råd og utvalg i oppstarten til hvert skoleår.
- Alle klasserom skal ha visjonen, verdiene og de kollektive standardene hengende synlig.
- Kontaktlærere fokuserer på de kollektive standardene i «klassens time» regelmessig.
- Kontaktlærer trener sin klasse jevnlig i de kollektive standardene.
- Kontaktlærer gjennomgår de kollektive standardene med foresatte på felles møter.
- Faglærer har et ansvar med å følge opp det som den enkelte klasse trener på.

4.2 Elevens stemme

Det gjennomføres en elevsamtale og en foreldresamtale i hver semester, noe som betyr at skolen har fire faste treffpunkt med den enkelte elev hvert skoleår. I tillegg gjennomfører skolen en kartlegging av det sosiale klassemiljøet hvert år i januar/ februar. På denne måten får Austrått skole jevnlig sjekket ut om elevene har et trygt skolemiljø. Ellers gir den årlige elevundersøkelsen nyttig informasjon om hvordan elevene har det. Resultatene blir tatt opp i ulike råd og utvalg, i tillegg til at resultatene blir drøftet i fellestiden til alt personalet.

Flere elever (og foresatte) har behov for tettere oppfølging. Skolen gjennomfører i disse tilfellene regelmessige elevsamtaler eller samarbeidsmøter for å møte behovet for tettere oppfølging. Om nødvendig blir sosiallærer eller helsesøster involvert i disse møtene.

Rutiner for å høre «elevens stemme»:

- 2 elevsamtaler hvert skoleår
- 2 foreldresamtaler hvert skoleår
- 1 klassemiljøundersøkelse hvert skoleår (Inspirert av «Innblikk» av Tove Flack)
- Elevundersøkelsen (i regi av Udir)
- Elevsamtaler og/ eller samarbeidsmøter v/ behov

4.3 Arenaer for å drøfte mistanker

Det er ikke alltid at alle elever klarer å si ifra om de har det vondt på skolen. Flere elever er ofte tause om sine utfordringer. Derfor er det viktig av Austrått skole har arenaer for å drøfte eventuelle mistanker knyttet til skolemiljø. Dersom voksne observerer eller hører ting fra elevmiljøet som gjør dem usikre på en elevs trygghet eller trivsel skal dette tas opp med kontaktlærer eller skoleledelse snarest. **Den voksne skal selvfølgelig vurdere behovet for å gripe inn i en situasjon før det meldes videre.**

Ansatte har mulighet til å drøfte mistanker omkring skolemiljø i ukentlige trinnmøter. Bekymring kan også meldes til ressursgruppen, som møtes ukentlig. Hvis mistanker/ observasjoner krever mer akutte handlinger skal den ansatte gripe inn i situasjonen, for deretter å melde ifra til kontaktlærer og skolens ledelse. Det skal være lav terskel for å melde, slik at evt umiddelbare tiltak kan iverksettes.

Arenaer for å drøfte bekymringer om skolemiljø:

- Ukentlige trinnmøter
- Ukentlige ressursgruppemøter
- Møte med kontaktlærer v/ behov
- Møte med skoleledelse v/ behov

4.4 Nærvær (Synlighet og «gripe inne»)

Voksnes tilstedeværelse er nødvendig for å gi elevene trygghet. Vaktordningen er derfor et viktig virkemiddel for å sikre elevene sin rett til et godt skolemiljø. Tilstrekkelig antall voksne, med synlige merker (gule vester), gir elevene en opplevelse av at de voksne har kontroll. Et annet avgjørende element er at de voksne faktisk griper inn i situasjoner som oppstår. Voksne som «griper inn» oppleves som trygge voksne.

Rutiner for vakt:

- Være på rett vaktområde til rett tid.
- Følg aktivt med på elevenes aktivitet.
- Grip inn i situasjoner, selv om man kun mistenker at noe er galt.
- Mistenkelige situasjoner eller faktiske hendelser skal rapporteres til kontaktlærer og/ eller skoleledelse.
- Bygg relasjoner, -oppsøk leker, snakk med elevene og vis interesse for det de holder på med.

4.5 Medvirkning

Elevene, foresatte og politiske representanter skal medvirke til byggingen av et godt skolemiljø gjennom skolens ulike råd og utvalg. Alle medlemmer skal kunne komme med forslag til tiltak som kan iverksettes for å styrke skolemiljøet.

Rutiner for å sikre medvirkning:

- Elevrådsmøter (8-10 møter hvert skoleår)
- Samarbeidsutvalget (5-7 møter hvert skoleår)
- Skolemiljøutvalget (5-7 møter hvert skoleår)
- Foreldrenes arbeidsutvalg (7-8 møter hvert skoleår)

4.6 Individuelle tiltak

Den kanskje viktigste faktoren, av alle faktorer i det forebyggende arbeide, er det den enkelte ansatte gjør overfor sine elever. Gode relasjoner mellom voksne og elever er helt avgjørende for en god læringssituasjon, og ansvaret ligger hos den voksne.

Forslag til handlinger som kan gjøres for å styrke relasjonen mellom lærer og elev:

- Håndhils på alle elevene hver dag
- Planlegg annerledes timer («utetimer», «leketimer», «kosetimer»...)
- Være interessert i den enkelte elevs hobby
- Dele egne opplevelser og hobbyer
- Dele klassen i lekegrupper, slik at alle får være sammen med flere.
- Markere bursdager.

5.0 Håndtering av mobbing og andre krenkelser

5.1 Aktivitetsplikten

Alle som arbeider på Austrått skole, skal følge med på om elevene har et trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering dersom det er mulig. Rektor/ skoleledelsen skal varsles dersom en ansatt får mistanker om, eller kjennskap til at en elev ikke har det bra. I alvorlige tilfeller skal rektor varsle skoleeier. Når en elev forteller om et dårlig skolemiljø skal Austrått skole sørge for tiltak som bedre situasjonen.

Skolen skal:

- **Følge med på** om elevene har et godt skolemiljø.
- **Undersøke** mistanker om krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering.
- **Gripe inn** mot krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering.
- Rektor /skoleledelsen skal **alltid varsles**.
- Skoleeier skal varsles i alvorlige tilfeller.
- Sikre at **alle** involverte **elever blir hørt**.
- **Iverksette tiltak** for å bedre situasjonen som har oppstått.

5.2 Håndtering av «enkle» mobbesaker

De sakene som er «enklest» å håndtere, er de sakene som har et tydelig innhold og som har pågått i en kort periode. Slag, spark, og eksempelvis krenkende ord er lettere å avdekke, fordi disse handlingene sannsynligvis er synlige for flere enn de som holder på med, eller blir utsatt for dette. Når negative handlinger er synlige for tilskuere og ansvarlige voksne, er det naturligvis lettere å finne ut av det som skjer. Flere har ofte sett eller hørt ting, og undersøkelsen av saken blir derfor enkel. Når et mobbeoffer og/ eller foresatte er konkrete, gjerne på flere situasjoner som har skjedd, er det enklere for den ansvarlige å håndtere saken.

Den kommende handlingsplanen er omfattende, detaljert og tidkrevende, men om man følger denne vil man sannsynligvis håndtere de fleste krenkelsessaker med tydelig innhold og kort historikk på en

god måte. Handlingsplanen er inndelt i nivå som representerer en opptrapping fra skolen sin side, hvis ikke en krenkelsessak tar slutt. Hvert nytt nivå representerer strengere tiltak.

Nivå 1:

Nivå 1	Hva:	Hvordan:
1	Informasjon til ledelsen og skolens ressursteam	En fra skolens ledelse skal være kontaktpersonen til den læreren som skal håndtere mobbesaken
2	Samtale med eleven som blir mobbet	<ul style="list-style-type: none"> ● Undersøkelse av saken <ul style="list-style-type: none"> ○ Hvem er det som mobber? ○ Hva er det som skjer? ○ Hvor er det dette skjer? ● Forsikre eleven om at hun ikke skal måtte tåle krenkelseser ● Understreke at skolen har nulltoleranse for mobbing ● Forsikre eleven om at saken skal bli tatt på alvor, og at saken skal håndteres raskt ● Gi informasjon om videre saksgang
3	Samtale med foresatte	<ul style="list-style-type: none"> ● Undersøkelse av saken <ul style="list-style-type: none"> ○ Hvem er det som mobber? ○ Hva er som skjer? ○ Hvor er det dette skjer? ● Forsikre foresatte om at eleven ikke skal måtte tåle krenkelseser ● Understreke at skolen har nulltoleranse for mobbing ● Forsikre foresatte om at saken vil bli tatt på alvor, og at saken skal håndteres raskt ● Gi informasjon om videre saksgang
4	Videre undersøkelse av saken	<ul style="list-style-type: none"> ● Snakke med voksne som jobber rundt eleven til daglig ● Gi informasjon til kollegiet på skolen (be om observasjoner) ● Være på jakt etter fakta
5	Foreløpig tiltaksplan	<ul style="list-style-type: none"> ● Kontaktlærer møter rektor for drøfting av situasjon. I møte blir det laget et utkast til tiltaksplan. I planen skal følgende være med: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kva problem tiltaka skal løyse ○ Kva tiltak skolen har planlagt ○ Når tiltaka skal gjennomførast ○ Kven som er ansvarleg for gjennomføringa av tiltaka ○ Når tiltaka skal evaluerast
6	STOPP-samtaler med de elevene som mobber	<ul style="list-style-type: none"> ● Gi eleven en beskrivelse av situasjonen ● Være tydelig på det som er observert ● Være tydelig på hvilken rolle eleven har ● Gi eleven mulighet til å uttale seg om situasjonen ● Være tydelig på at krenkelsene må STOPPE ● Gi eleven en tydelig beskjed om hvilken oppførsel som forventes. Eleven må få 2-3 konkrete arbeidsoppgaver som skal gjøres ● Være tydelig på skolens nulltoleranse ● Være tydelig på at man vil følge nøye med ● Gi foresatte informasjon om samtalen
7	Samtale med mobbeoffer og informasjon til foresatte	<ul style="list-style-type: none"> ● Informere eleven kort om de samtalene som er gjennomført ● Forsikre eleven om at krenkelsene er STOPPET ● Være tydelig på at eleven må si ifra om mobbingen fortsetter ● Informere om at de andre elevene får tett oppfølging ● Informere foresatte til eleven om det som er gjort

		<ul style="list-style-type: none"> Gjennomgang og drøfting av skolens tiltaksplan for å løysa situasjonen med elev og foresatte.
8	Oppfølging av eleven som er blitt mobbet	<ul style="list-style-type: none"> Spørre eleven om hvordan de siste ukene har vært Hvordan har tiltakene fungert? Burde noe mer eller annet gjøres? Samtale med elev og foresatte. Evaøuering av dei tiltaka som har vært gjort.
9	Avsluttende møte med mobberne	<ul style="list-style-type: none"> Gi ros for endring av atferd, og kommuniser fortsatt forventning om god atferd Gi uttrykk for at skolen fortsatt vil følge med på elevenes samspill Minne om arbeidsoppgavene til hver enkelt Informere foresatte

Nivå 2:

Nivå 2	Hva:	Hvordan:
1	Informasjon til skoleledelse/ressursteam	<ul style="list-style-type: none"> Kontaktlærer møter i ressursteam for å informere om saken Rektor (skoleledelsen) overtar saken og holder kontaktlærer informert videre i prosessen
2	Samtale med eleven som blir mobbet	<ul style="list-style-type: none"> Undersøkelse (hvem, hva, hvor, hvordan...) Igjen forsikre eleven om at han/ hun ikke skal måtte tåle krenkelser Igjen understreke at skolen har nulltoleranse for mobbing og andre typer krenkelser Igjen forsikre eleven om at skolen skal håndtere denne saken raskt, slik at det blir slutt på de vonde opplevelsene
3	Samtale med foresatte	<ul style="list-style-type: none"> Undersøkelse (hvem, hva, hvor, hvordan...) Igjen forsikre foresatte om at skolen tar saken på alvor Igjen understreke at skolen har nulltoleranse for mobbing og andre typer krenkelser Igjen forsikre foresatte om at skolen skal håndtere denne saken raskt, slik at det blir slutt på de vonde opplevelsene Invitere til håndteringsprosess på skolen
4	Ny tiltaksplan	<ul style="list-style-type: none"> Skissere en foreløpig tiltaksplan
5	Innkalling til foreldremøte	<ul style="list-style-type: none"> Avtale møte på skolen med de elevene som er involvert og deres foresatte. Be om at begge foresatte møter Møte må avholdes så snart som mulig. Senest innen en uke etter hendelsen er meldt inn Husk å formidle agendaen for møte
6	Førsamtale med mobbeofferet og foresatte	<ul style="list-style-type: none"> Kort informasjon om agendaen for kvelden Beskrivelse av de ulike tingene som skal skje Berolige eleven og foresatte

		<ul style="list-style-type: none"> • Kort skissere for elev og føresatte dei tiltaka som skulen tenkjer skal iverksettast
7	Gjennomføring av foreldremøte	<p>Informasjon til alle parter i fellesskap</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fortelle agendaen for møtet • Kort informasjon om mobbing og konsekvenser av mobbing • Kommunisere skolens nulltoleranse for mobbing og krenkelseser • Beskrivelse av den aktuelle saken • Møtet må være tydelig styrt av rektor. Det må ikke gis anledning til å drøfte om saken er alvorlig eller ikke
8	STOPP samtaler med de elevene som krenker/ mobber	<ul style="list-style-type: none"> • Være tydelig på hva som er observert • Være tydelig på hva som er kommet frem i undersøkelsen av saken • Være tydelig på at skolen har nulltoleranse for mobbing og krenkelseser • Trekke frem de forventningene som ble gitt elevene ved forrige STOPP-samtale. Være undrende (på en bestemt måte) på hvorfor krenkelsene ikke har stoppet opp • Gi eleven mulighet til å uttale seg • Igjen være tydelig på at krenkelsene må STOPPE • Gi elevene noen tydelige forventninger som skal arbeides med
9	Samtale med offer og foresatte	<ul style="list-style-type: none"> • Forsikre eleven og foresatte om at krenkelsene skal være slutt • Være tydelig overfor eleven på at ingenting skal tåles • Være tydelig overfor eleven på at det må sies ifra om krenkelseser forekommer igjen • Gi elev og foresatte anledning til å komme med innspill på tiltaksplan og håndteringsprosess • Informere eleven om at skolen vil følge godt med på samspillet mellom elevene
10	Oppfølging av offer og den/de som har krenket	<ul style="list-style-type: none"> • Hvordan har de siste ukene vært? • Hva har fungert/ ikke fungert? • Kommunisere skolen sin holdning • Gi ros om det har skjedd positive endringer • Informasjon til foresatte om oppfølgingssamtalen

Nivå 3:

Nivå 3	Hva:	Hvordan:
1	Innkalling til koordineringsmøte	<ul style="list-style-type: none"> • Rektor innkaller kontaktlærer og sosiallærer til koordineringsmøte om den aktuelle saken • Gjennomgang av sakens historikk. Hvilke tiltak skal iverksettes? • Gjennomgang av DROP-IN
2	Samarbeidsmøte mellom skole og hjem	<ul style="list-style-type: none"> • Rektor tar kontakt med foresatte til alle elevene som er involvert • Informasjon om situasjon • Innkalling til samarbeidsmøter v/ behov
3	Drøfte tiltak i ressursteam	<ul style="list-style-type: none"> • Rektor kan iverksette nødvendige tiltak for å sikre eleven som blir utsatt for krenkelseser • Rektor drøfter nødvendige tiltak i ressursteam • Isolering kan være et aktuelt virkemiddel

4	Oppfølgingssamtale(r) med eleven som er blitt krenket	<ul style="list-style-type: none"> • Forsikre eleven om at skolen skal ta tak i situasjonen • Informere eleven om hvilke umiddelbare tiltak som blir iverksatt for å gjøre situasjonen bedre • Lytte til dei behov og tankar eleven har om situasjonen.
5	DROP-in samtale med eleven(e) som fortsatt krenker	<ul style="list-style-type: none"> • Kontaktlærer informerer sosiallærer om bekymringene rundt eleven som ikke klarer oppføre seg. Eleven skal være tilskuer til denne samtalen
6	Mobber gjennomfører DROP-in samtaler sammen med sosiallærer	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven som krenker skal få regelmessig oppfølging av sosiallærer. 3-5 samtaler er et minimum • Gjennomgang av skolens forventninger til elevene • Gi eleven anledning til å snakke om sin egen rolle • Gi eleven anledning til å reflektere rundt sin egen rolle • Kontaktlærer og rektor får sammen med foresatte informasjon underveis i prosessen
7	Jamleg informasjon til føresette for alle elvar	<ul style="list-style-type: none"> • Skoleleiing og kontaktlærer skal holde føresette informerte om dei prosessane som skulen gjer. Dette for å sikre at føresette veit kva som skjer og gje dei anledning til å medvikre til det som skjer.

Nivå 4:

Nivå 4	Hva:	Hvordan:
1	Innkalling til samarbeidsmøte	<ul style="list-style-type: none"> • Innkalle foresatte til eleven som krenker til et samarbeidsmøte • Ytre sin bekymring for atferden til eleven • Gjennomgang av tiltak som er iverksatt frem til nå • Foresatte får komme med sine innspill • Be om å få drøfte saken i utvidet ressursteam
2	Drøfting av sak i utvidet ressursteam	<ul style="list-style-type: none"> • Drøfting med navn eller anonymt (foresatte avgjør) • Drøfte videre håndtering <ul style="list-style-type: none"> ○ Isolering? ○ Utvisning? ○ Klassebytte? ○ Skolebytte? ○ Bekymringsmelding til barnevern?
3	Iverksette tiltak	<ul style="list-style-type: none"> • Rektor drøfter tiltak sammen med kommunalsjef • Rektor innkaller foresatte og elev for å informere om tiltak • Eleven og foresatte får anledning til å komme med innspill til tiltakene
4	Jamleg informasjon til mobbeoffer og føresette	<ul style="list-style-type: none"> • Skoleleiing og kontaktlærer skal gje regelmessig informasjon til mobbeoffer og hans/ hennes føresette om det som skjer av prosesser på skulen. • Informasjonen fra skulen skal være med på å «berolige» offer om at det gjøres tiltak for å sikre elevens rett til et godt skolemiljø.

5.3 Håndtering av «kompliserte» mobbesaker

Enkelte ganger må skolen håndtere mobbing og andre krenkelser med lang historikk. Slike saker har ofte med seg mye negativ energi og mistro fra elever og foresatte overfor skolen. I disse sakene er

det derfor avgjørende at samarbeidet mellom skolen og foresatte blir gjort på en god måte. En god håndtering fra skolen sin side sikrer ofte en god og nødvendig dialog mellom hjemmet, noe som er avgjørende for en god håndtering.

Krenkelsessaker med et utydelig innhold betyr at mobbeoffer og foresatte ikke klarer å vise til konkrete handlinger som har skjedd. Det kompliserer følgelig arbeidet med å håndtere situasjonen. Både undersøkelsen og oppfølgingen av enkeltelever blir vanskelig når man ikke har konkrete hendelser på bestemte tidspunkt og forholde seg til. I kombinasjon med dette kan tidsfaktoren komplisere ting. Saker som har vedvart over tid kan ha «satt seg i kroppen», og dermed gi negativ energi i dialogen mellom hjem og skole. Noen elever har kanskje i flere år gått rundt med en følelse av å bli mislikt, og om denne følelsen ikke blir snakket om, kan den bli såpass stor at den gjør normal fungering vanskelig.

I første møte med eleven og foresatte, må skolen avdekke hvilken type sak det kan være snakk om. Elever som trekker frem «stygge blikk», «følelsen av å være mislikt», eller en «følelse av å være utestengt» i kombinasjon med at de forteller om at dette gjerne har pågått lenge. Da er det riktig å håndtere en sak ved hjelp av den handlingsplanen som er skissert under.

	Hva	Hvordan
1	Informasjon til skoleledelsen og ressursteam	Kontaktlærer informerer skolens ledelse og ressursteam om situasjonen
2	Samtale med eleven som blir mobbet	<ul style="list-style-type: none"> ● Undersøkelse av saken <ul style="list-style-type: none"> ○ Hvem er det som mobber? ○ Hva er det den eller de gjør? ○ Hvor er det dette skjer? ○ Hvor ofte skjer det? ● Forsikre eleven om at han ikke skal måtte tåle krenkelseser ● Understreke at skolen har nulltoleranse for mobbing ● Forsikre eleven om at saken skal bli tatt på alvor, og at saken skal håndteres raskt ● Gi informasjon om videre saksgang
3	Samtale med foresatte	<ul style="list-style-type: none"> ● Undersøkelse av saken <ul style="list-style-type: none"> ○ Hvem er det som mobber? ○ Hva er det den eller de gjør? ○ Hvor er det dette skjer? ● Forsikre foresatte om at eleven ikke skal måtte tåle krenkelseser ● Understreke at skolen har nulltoleranse for mobbing ● Forsikre foresatte om at saken vil bli tatt på alvor, og at saken skal håndteres raskt ● Gi informasjon om videre saksgang
4	Videre undersøkelse av saken	<ul style="list-style-type: none"> ● Snakke med voksne som arbeider rundt eleven til daglig ● Gi informasjon til kollegiet på skolen (be om observasjoner) ● Være på jakt etter fakta
5	Systematisk observasjon og elevintervjuer	<ul style="list-style-type: none"> ● Rektor ber lærere i og rundt klassen gjennomføre systematiske observasjoner på samspillet mellom guttene

		<ul style="list-style-type: none"> Rektor og et utvalg lærere gjennomfører elevintervjuer for å undersøke saken
6	Systematisering av data	<ul style="list-style-type: none"> Rektor og en medhjelper gjennomgår alle observasjonene Rektor og en medhjelper systematiserer alle svarene fra elevintervjuene
7	Drøfting av funn i undersøkelsesgruppen	<ul style="list-style-type: none"> Rektor samler alle ansatte som har deltatt i den systematiske observasjonen og elevintervjuene Gruppen skal drøfte funnene i fra observasjonene og elevintervjuene Gruppen skal komme frem til en vurdering av situasjonen. Hvordan har den aktuelle eleven det på skolen?
8	Foreløpig tiltaksplan	<ul style="list-style-type: none"> Rektor klargjør en foreløpig tiltaksplan. <ul style="list-style-type: none"> Hva skal tiltakene løse? Hvilke tiltak har skolen planlagt? Når tiltakene skal gjennomføres? Hvem er ansvarlig for gjennomføringen av tiltakene? Når skal tiltakene evalueres?
9	Oppsummeringsmøte med gjennomgang av tiltaksplan	<ul style="list-style-type: none"> Rektor gjennomfører et møte med foresatte Gjennomgang av resultatene fra elevintervjuene Gjennomgang av skolens vurdering av saken Gjennomgang av tiltaksplan Innspill fra foresatte? Innspill fra eleven?
10	Samarbeidsmøte 1	<ul style="list-style-type: none"> Elev og foresatte inviteres til oppfølgingsmøte etter kort tid Gjennomgang av elevens situasjon den siste tiden Innspill fra elev eller foresatte. Er tiltakene i tiltaksplanen tilstrekkelige?
11	Samarbeidsmøte 2	<ul style="list-style-type: none"> Elev og foresatte inviteres til samarbeidsmøte etter 4 uker Gjennomgang av elevens situasjon den siste tiden Evaluering av tiltaksplan
12	Jevnlig kontakt med elev og foresatte	<ul style="list-style-type: none"> Elever og foresatte i kompliserte saker bærer på mye negativ energi. Jevnlig kontakt med skolen kan sikre at denne negativiteten ikke utvikler seg mer. Regelmessig informasjon kan i mange tilfeller være godt, både for eleven det gjelder og foresatte. Følelsen av å bli tatt på alvor kan være helende i seg selv.

6.0 Oppsummering

Austrått skole skal arbeide kontinuerlig og systematisk for å sikre at alle elever har det bra på skolen. Læring uten trygghet og trivsel er vanskelig. Planen er et viktig redskap for alle ansatte på skolen i arbeidet med å skape et godt skolemiljø. Alle voksne som arbeider på Austrått skole skal være godt kjent med denne planen

Kjetil Gjerdevik
Rektor
Austrått skole